

NORDENS
ARK

EFFEKTRAPPORT 2025

-INSATSER OCH RESULTAT FÖR VÄRLDENS HOTADE DJUR

Innehålls- förteckning

Detta är Nordens Ark

VD har ordet

Tack alla givare

Dagar vi minns lite extra

Nordens Ark i siffror

Hållbarhet

- Organisation
- Miljöarbete
- Ekonomi
- Vår arbetsplats
- Djurhållning
- Utbildning

Djupdykning för den vetgirige

- Nordens Ark i världen
- Nordens Ark i Sverige
- Uppfödning och utsättning
- Från Nordens Ark till Karibien
- Genombrott för sydlig kärnsnäppa
- Lantraser – våra viktiga kulturarv

Personal

- Vi som jobbar här
- Engagemang i styrelser och arbetsgrupper
- Publikationer

Samarbetspartners & medlemskap

DETTA ÄR NORDENS ARK

Vi är en ideell stiftelse och naturvårdsorganisation (org. nr 854600-6191) som arbetar för att ge utrotningshotade djur en framtid. Insatserna sker genom att vi bedriver naturvård, uppfödning, forskning, utbildning och sprider kunskap om biologisk mångfald.

VISION:

En värld med livskraftiga populationer av djur och växter i fungerande ekosystem.

Vårt uppdrag:

Att vara en ledande kraft i bevarandet av hotade arter och för ett hållbart nyttjande av biologiska resurser, samt att inspirera till och utbilda för ett livslångt engagemang för naturen.

Vår historia:

Stiftelsen Nordens Ark invigdes 1989 och har H.K.H. Kronprinsessan Victoria som högsta beskyddare. Sedan starten bedriver vi verksamheten från Åby säteri, en anrik gård med 400 hektar mark, längst in i Åbyfjorden i Bohuslän. Här finns bland annat en publik park där våra djur förevisas och naturvårdsprojekt exponeras för besökare, en publik lantgård med skyddsvärda äldre nordiska lantraser och ett karantänsområde där uppfödningen av våra projekterarter kan ske på ett smittskyddssäkert sätt. Parken är öppen för besökare.

Vi arbetar för att ge utrotningshotade djur en framtid.

På säteriet finns en av Sveriges största privata ekoparker där ett småskaligt och betat odlingslandskap återskapas och naturvärden gynnas.

Vår organisation och anläggning ger unika möjligheter att utveckla kärnverksamheten och utgör en plattform där budskapet om vikten av biologisk mångfald förmedlas till våra besökare. En stor del av verksamheten är förlagd i fält utanför anläggningen, både i Sverige och utomlands.

FN:s globala mål:

2015 antog FN en resolution med 17 globala mål för en bättre värld. På Nordens Ark arbetar vi främst med mål 15 "Ekosystem och biologisk mångfald" som syftar till att det till år 2030 ska ske en minskad förlust av biologisk mångfald och naturliga livsmiljöer samt att artutdöende ska förebyggas. Vårt arbete berör på olika sätt även flertalet av de andra målen.

FÖR NATUREN I TIDEN

► Under 2025 fortsatte arbetet med att finna nya samarbetspartners, med syfte att bidra till att kompensera ekonomiskt för den fortsatt otillräckliga naturvårdspolitik som regeringen bedriver. Det långsiktiga samarbetet med IKEA fortsatte att utvecklas under 2025 och har bidragit till att ytterligare stärka Nordens Arks varumärke och trovärdighet. Ett nytt och spännande arrangemang var En dag för Sveriges natur, där Nordens Ark bjöd in ledare och beslutsfattare från näringsliv, civilsamhälle och offentlig sektor för att diskutera framtiden för svensk naturvård. Under dagen delade inspirerande talare sina perspektiv, från naturvårdens utmaningar till näringslivets roll i att bidra till bevarandet av biologisk mångfald. Syftet med arrangemanget var att stärkte dialogen mellan sektorer och lyfta behovet av gemensamt ansvarstagande för naturens framtid.

► Nordens Arks och WWF:s Drömprojektet Rädda mångfalden i Sveriges natur - en kamp för hotade arter fortsatte under 2025. Projektet har som mål att vända den negativa trenden och stärka ett tiotal hotade svenska arter. Under sommaren genomfördes Igelkottsveckan, ett initiativ till

inventering genom medborgarforskning, med över 55 000 registrerade observationer från hela Sverige.

► Projekt Fjällgås är ett samarbetsprojekt mellan Nordens Ark, Svenska Jägarförbundet och Norrbottens Ornitologiska förening. Totalt 34 gäss släpptes ut i Arjeplogs- och Gällivarefjällen 2025. Dessutom lyckade projektfåglar häcka i Västerbotten – den första häckningen i länet på över 40 år. Nordens Arks och BirdLife Sveriges Projekt Sydlig kärnsnäppa med stöd av Svenska Postkodlotteriet fortsatte planenligt. Projektet syftar till att rädda denna starkt hotade art från utrotning i Sverige. Säsongen blev projektets tredje med uppfödning och utsättning av ungar på södra Öland.

"Naturvård kräver långsiktighet, samarbete och ett gemensamt ansvar för naturens framtid."

► Nordens Arks engagemang för att bevara nationellt rödlistade insekter fortsatte, genom att stärka populationer

och restaurera livsmiljöer. Under året gjordes betydande insatser för flera arter. Populationer av t.ex. bredbandad ekbarkbock har etablerats, vilket tyder på att metoden är effektiv för återintroduktion i restaurerade ekmiljöer. Även livsmiljöer för fetörtsblåvinge har restaurerats i Bohuslän, för att gynna både fjärilen och dess värdväxt.

► Ännu ett internationellt samarbete inleddes under 2025 med rewilding-projektet Altyn Dala Conservation Initiative, med syfte att återetablera bl.a. Przewalskis vildhäst i dess forna livsmiljöer på stäppen i Kazakstan. Samtidigt projekterades en helt ny anläggning för avel och publik visning här på hemmaplan, att invigas 2026.

► Utbildningsverksamheten hade ett innehållsrikt år. Samarbeten fortsatte med grundskolor och gymnasieskolor över hela södra Sverige, med fortsatt fina omdömen från de besökande skolorna. Det av Allmänna Arvsfonden finansierade och mycket uppskattade lekterapiprojektet som syftar till att föra ut Nordens Ark till sjukhus i form av fysiska besök och VR-teknik avslutades under 2025. Högskolor och

universitet hade under året en mängd bokade aktiviteter på Nordens Ark. Praktikanter och examensarbetare ligger kvar på en hög nivå, med ett hundratal förfrågningar per år. Forskningen har under året fortsatt med experiment, uppföljningar och fortsatt publicering i ett flertal internationella tidskrifter. Åtta examensarbeten har genomförts. Arbetet med det av Hasselbladstiftelsen (del)finansierade Utbildningscentret har inletts med programritningar och samarbete med arkitekt. Ytterligare medel har sökts hos Kungliga och Hvitfeldtska stiftelsen.

MATS HÖGGREN, VD

STORT TACK TILL VÅRA GIVARE!

Matic Tribe AB ♥ LGA Service
Folkpool AB ♥ H-Fönstret i Lysekil AB
Yokk Solar AB ♥ Coop Väst AB
Esab AB ♥ Stiftelsen Ligula Foundation
♥ Hogia Brand & Communication AB
NBS Security AB ♥ Arctic Paper Munkedals AB
Erna och Victor Hasselblads Stiftelse ♥
Engström Shipping AB ♥ Citedo AB
Mikaels Grävtjänst AB ♥ Varsego Sverige AB
Heimdal Security ♥ Rådasand AB ♥ Datia IT
Eset Nordics ♥ Martin & Servera
Kent Holmberg Bildit AB ♥ Hallbergs Plantskola
Riksbyggen MO Bohus Älvsborg ♥
LRF Västra Götaland ♥ Tjörns Sparbank
EcoOnline ♥ Lions Club Sotenäs
L. Simberg Fastighetsförvaltning ♥ Expisoft AB
♥ Rodins Marin AB ♥ Rölunda Gård
Ecofoams ♥ Ecosustain i Kungälv AB
Mutege IT AB ♥ Sollidens Handelsträdgård AB
Other support Group OSG AB ♥ Bevego
Fracht Sweden AB ♥ CaseStudio
Jakobi Sustainability ♥ Heimdal Security
Agitura AB ♥ Göteborgs-Posten

"Vi tycker det är väldigt kul att kunna stötta en bevarandepark i vår region. Nordens Ark gör så mycket för djuren i närmiljön här i Sverige och i världen. Det är fantastiskt att se att parken ger djuren möjlighet att föröka sig och samtidigt befinna sig i en så bra miljö som möjligt för att detta skall lyckas och djuren må bra."

Michael Stensson, vd Datia

Varje bidrag är ovärderligt och gör en verklig skillnad för vårt arbete i parken och runt om i världen.

Ingenting av det vi gjort under året hade varit möjligt utan er. Tack vare er kan vi fortsätta arbeta för att rädda utrotningshotade djur.

VILL DU HJÄLPA OSS ATT GÖRA SKILLNAD?

DÅ KAN DU:

- ♥ Skänka en gåva
- ♥ Bli månadsgivare
- ♥ Ge en minnesgåva
- ♥ Ge en högtidsgåva
- ♥ Bli fodervärd
- ♥ Bli företagsfadder
- ♥ Starta egen insamling
- ♥ Tänka på oss i ditt testamente
- ♥ Köp ett säsongsort
- ♥ Besök parken

DINA PENGAR NÅR FRAM

När du skänker pengar till Nordens Ark kan du vara trygg. Din gåva används alltid där behoven är som störst och där vi bedömer att de gör mest nytta. Vi är mycket noga med våra utgifter och är stolta över att endast 8 % av de medel som samlas in går till administrativa kostnader.

Dagar vi minns lite extra från 2025

12 februari

En avelsgrupp av den starkt hotade Spenglers bladsköldpadda anländer till parken. Djuren ingår i en grupp som konfiskerades efter illegal handel och ska nu bidra till att bygga upp en europeisk räddningspopulation. Att uppmärksamma denna handel och samtidigt bevara hotade arter i skyddade miljöer är en av Nordens Arks viktigaste uppgifter.

12 mars

Under 2025 anslöt sig Nordens Ark till samarbetet Linking Lynx och började hålla karpatiskt lodjur. Arbetet syftar till att genom utsättningar stärka och återetablera livskraftiga populationer i Centraleuropa, där arten tidigare varit utrotad. Hägnet renoverades och två individer kom till parken.

31 mars

AmfibieArken invigs och flera nya arter flyttar in. En av arterna är den akut hotade **Små antillerna-leguanen** (*Iguana delicatissima*). En stor, trädlevande ödla som tidigare fanns på flera öar i den östkaribiska ögruppen Små Antillerna, men har idag försvunnit från stora delar av sitt utbredningsområde.

29 april

Under 2025 startade EU-projektet Zoo LIFE Pollinators, där Nordens Ark har en ledande roll. Tillsammans ska 16 organisationer i nio länder stärka Europas pollinatörer genom bland annat restaurering av livsmiljöer, avel av hotade arter, inventering och medborgarforskning.

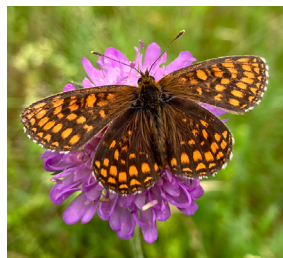
10 juni

Drygt 50 000 yngel, 10 000 årsungar och 275 vuxna grönfläckiga paddor sattes ut under året. Arbetet på Öland visar lovande resultat, under våren och försommaren rapporterades ett stort antal spelande hannar på flera geografiskt spridda platser. Under året inleddes också arbetet med att återintroducera arten på Gotland. Som ett första steg sattes drygt 19 000 yngel ut.

20 juni

En igelkott flyttar in i det nybyggda hägnet. Samtidigt lanserades konceptet Kottehjärte, och Grindstugan vid igelkottshägnet fylldes med lärorikt och roligt informationsmaterial.

8 juli

Veronikanätfjärilen tros vara utrotad i Sverige, men arbetet för en återkomst har börjat. Under året samlade Nordens Ark och samarbetspartners kunskap från livsmiljöer i Europa, samtidigt som vi utvecklar en helt ny metod för uppfödning. Målet är att på sikt kunna återintroducera arten i Sverige.

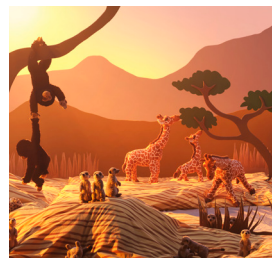
20 augusti

För andra året genomförs igelkottsräkning i hela Sverige och rapporterna strömmade in. Igelkottsveckan som är ett initiativ av oss tillsammans med WWF. Över 55 000 rapporter kom in och resultatet som analyserades av Artdatabanken ger värdefull information om igelkottens situation i Sverige.

15 augusti

Nordens Ark arrangerar **En dag för Sveriges natur** – ett unikt möte där ledare och beslutsfattare från näringsliv, civilsamhälle och offentlig sektor samlades för att belysa utmaningarna och hitta gemensamma framåt lösningar för svensk naturvård.

13 oktober

Nordens Ark och IKEA fina samarbete fortsätter med kollektionen SANDLÖPARE som är en ny barnkollektion inspirerad av den äventyrliga afrikanska savannen. Mellan 13 oktober och 30 november går tio kronor för varje sålt mjukdjur direkt till Nordens Arks arbete med att rädda utrotningshotade djur.

29 november

I slutet av november skickades de två första visenterna från Nordens Ark för att släppas ut i det vilda i Azerbajdzjan. De mellanlandade i Tierpark Berlin där de bildade en ny liten flock med sju andra visenter från parker runt om i Europa innan det bar av för utsläpp i det vilda.

3 december

Årets julmarknad slog alla rekord! Både antal besökare som utställare var fler än någonsin. Sol och snö skapade perfekta förutsättningar för dagen. En fin årligt återkommande tradition när hela säteriet myllrar av liv och rörelse.

**19 press-
meddelanden**
resulterade
i 461 publicerade
artiklar & inslag

**ÅRETS POPULÄRASTE
PRESSRELEASE:**

1

Igelkott - Rädda mångfalden i
Sveriges natur

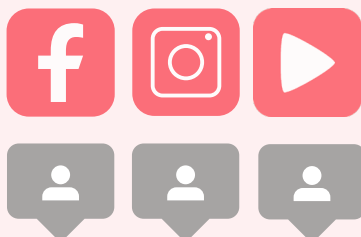

Vi har genomfört:
67 lektioner för grund-
skoleklasser
55 lektionsdagar med
gymnasier
22 föreläsningdagar med
7 olika universitet/högskol
och **14** skolläger

2025 I SIFFROR

ANVÄNDARE SOM LADDADE
NER NORDENS ARKS APP:
9359

ANTAL FÖLJARE:

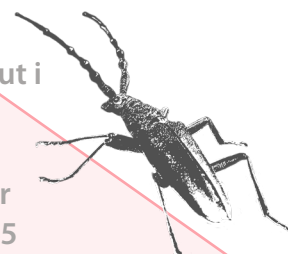

32 600 26 100 12 000

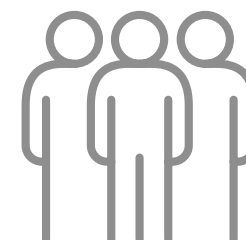

35 sislar födda
på Nordens Ark
släpptes ut i
Tjeckien.

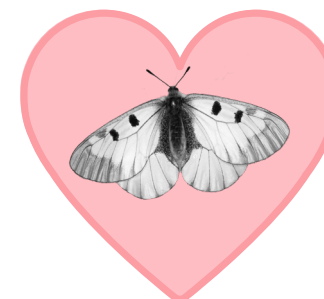
Antalet insekter vi släpper ut i
det vilda växer för varje år.
346 större ekbockar, 1797
trumgräshoppor, 468 larver
av mnemosynefjäril och 345
bredbandade ekbarkbockar.

81 (!!) UNGA STORKAR
SLÄPPTES UT I SKÅNE.
16 AV DESSA KOM FRÅN OSS.

419 Fodervårdar

39 Faddrar

EN HÅLLBAR ORGANISATION

Hållbar utveckling handlar om att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

► Nordens Ark är en organisation med tydliga styrdokument som uppdateras kontinuerligt för att hela tiden vara aktuella. Verksamhetens långsiktiga strategidokument (år 2020-2025) ligger till grund för den verksamhetsplan som arbetas fram för innevarande verksamhetsår. Dokumenten justeras vid behov med hänsyn till förändringar i förutsättningar och omvärld. Nordens Arks olika avdelningar har tydliga mål som tillsammans med resultaten följs upp och sammantaget bidrar till att nå Nordens Arks huvudmål; att bevara hotade arter.

► Stiftelsen har en ideellt arbetande styrelse som består av elva ledamöter och som leds av ordförande Margareta Wallin Peterson. Styrelsen har bred erfarenhet och kompetens från såväl näringsliv som utbildnings- och besöksverksamhet. Verksamheten granskas av auktoriserad revisor.

”En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.”

► Nordens Ark har ett mycket väl utvecklat nätverk där man samarbetar med en rad olika organisationer, offentliga institutioner och den privata sektorn i syfte att öka naturvårdsnytta och sprida intresse för naturen. Nordens Ark har en lång tradition av att samarbeta med andra organisationer och vår framgång bygger till stor del på partnerskap. Samarbeten sker på lokal, regional, nationell och internationell nivå. Organisationen beskrivs vidare på stiftelsens hemsida nordensark.se/om-oss

MILJÖARBETE

Nordens Arks kärnverksamhet är direkt kopplad till flera av Sveriges miljömål, såsom Ett rikt växt- och djurliv, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap och Myllrande våtmarker. Sedan 2010 är verksamheten miljödiplomerad och arbetar kontinuerligt för att minska organisationens miljöbelastning.

► Nordens Ark arbetar systematiskt för att minska den egna påverkan på miljön. Miljöhänsyn ska vägas in i beslut som rör såväl den dagliga driften som djurhållning, naturvård, forskning, utbildning och utveckling av anläggningen. Arbetet omfattar hela verksamheten och syftar till att använda energi och andra resurser så effektivt som möjligt.

► Miljöarbetet bedrivs genom ett aktivt miljöledningssystem med miljöpolicy, tydligt uppsatta mål och en handlingsplan för konkreta miljöförbättringar. Under 2025 genomfördes den årliga miljörevisionen med godkänt resultat och miljödiplomeringen förlängdes.

► En viktig del av miljöarbetet är att begränsa verksamhetens resurs- och energianvändning. Nordens Ark arbetar bland annat med energieffektivisering, minskad bränsleförbrukning, minimering av avfall och medvetna val vid inköp och investeringar. Ambitionen är att miljö-

perspektivet ska vara en naturlig del av verksamhetens planering och utveckling.

► Egen produktion av förnybar energi bidrar till att minska behovet av inköpt el. Under 2025 producerade Nordens Arks solcellsanläggningar totalt 115 898 kWh el. Merparten av den producerade elen användes direkt i verksamheten, bland annat för uppvärmning och laddning. Vid produktionstoppar såldes överskottselen vidare.

► Nordens Arks miljöarbete är nära förbundet med organisationens naturvårdsuppdrag. Arbetet för hotade arter och deras livsmiljöer innebär en direkt positiv påverkan på den biologiska mångfalden. Genom att samtidigt arbeta systematiskt för att minska den egna verksamhetens miljöbelastning är målsättningen att naturvårdsnytta och ett ansvarsfullt resursutnyttjande ska gå hand i hand.

EKONOMI

Ekonomiska resurser är en förutsättning för att utföra våra uppdrag och leverera naturvårdsnytta. Nordens Ark arbetar för en långsiktigt stabil finansiering för att säkerställa ett hållbart arbete under lång tid genom att vara en trovärdig och ansvarsfull organisation, samarbetspartner och arbetsgivare.

► Intäkterna 2025 kom i huvudsak från entréer, försäljning- och bed & breakfastverksamhet, insamling från privatpersoner (inkl. testamenten), fondmedel, offentliga bidrag, samarbeten med företag och organisationer, utbildningstjänster samt Postkodlotteriet.

Ansvarsfull kapitalförvaltning

► Nordens Arks kapitalförvaltning ska vara förenlig med verksamhetens övergripande syfte. Nordens Arks riktlinjer för finansiering, insamling och placering är antagen av styrelsen och reglerar bland annat hur placeringar görs. Förvaltningen ska präglas av god etik, vilket förutsätter att företagen följer internationella normer för företag gällande miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt och korruption. Rapportering till styrelsen sker regelbundet.

► Det är viktigt att pengar används till rätt saker, men också på rätt sätt. Alla medel går till att genomföra den av styrelsen beslutade strategin och verksamhetsplanen för året. Verksamheten tar fram ett budgetförslag som antas av styrelsen innan arbetet påbörjas. Medel från myndigheter,

organisationer och företag används enligt avtal. Pengar som samlas in från privatpersoner är mycket viktiga då de stärker möjligheten att uppfylla den antagna strategin. Generella gåvor används till att uppfylla strategin och verksamhetsplanen. Om givaren har angett ett ändamål som gåvan ska gå till "öronmärks" dessa pengar.

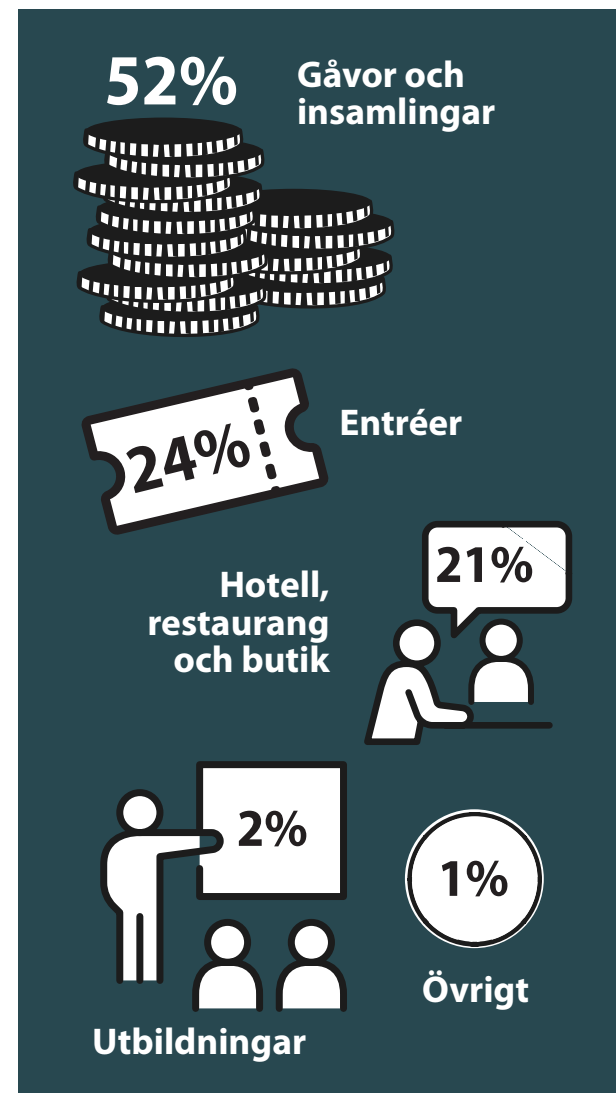
Etisk insamling

► Grunden i insamlingsarbetet är givarnas förtroende. Insamlade medel får inte äventyra organisationens oberoende och ska alltid komma från källor som är godkända för Nordens Ark ur etisk synpunkt. All insamling ska ske med respekt för den enskilda givaren. Nordens Ark följer gällande lagstiftning för hantering av personuppgifter. Nordens Ark kan tacka nej till gåvor där organisationen inte kan tillgodose givarens önskemål om ändamålsbestämning eller om det finns etiska skäl att avböja en gåva. Nordens Ark är medlem i Giva Sverige, branschorganisationen för tryggt givande och tillämpar därför Giva Sveriges etiska principer.

► Nordens Ark är en 90-kontoorganisation, vilket innebär att man står under granskning av Svensk Insamlingskontroll. Enligt Svensk Insamlingskontroll ska minst 75 procent av de totala intäkterna användas till ändamålen. Nordens Ark arbetar kontinuerligt för att minimera de administrativa kostnaderna och är stolta över att endast 8% av de av insamlade medlen går in till administrativa kostnader. Insamlingskostnader är den personal och de aktiviteter som är nödvändiga för att samla in gåvor från privatpersoner och företag. Administrationskostnader är till exempel IT-system och vissa personalkostnader.

► Ändamålsenlighet, tillit och transparens är nyckelord i Nordens Arks arbete. Givare och samarbetspartners ska känna sig trygga med att gåvor används på rätt sätt och där de gör mest nytta.

Så här finansieras vi:

VÅR ARBETSPLATS

Medarbetarna är Nordens Arks viktigaste tillgång, med avseende på såväl personligt engagemang som yrkeskompetens. Det handlar både om specifikt kunnande om olika djurs beteende och miljökrav, men också om ett brinnande intresse för den stora och viktiga uppgift som arbetet med att rädda hotade arter innebär.

► På Nordens Ark ska medarbetare utvecklas, trivas och må bra. Vårt fokus på att varje medarbetare ska ha en sund arbetsmiljö är av största vikt i allt vi gör. Varje dag våra medarbetare kommer till arbetet gör de en positiv skillnad för hotade arter och för den biologiska mångfalden, oavsett vilken roll man har på Nordens Ark.

► För att säkerställa att vi behåller vår värdefulla kompetens så vill vi vara en lyhörd arbetsgivare och ha ett närvarande ledarskap. Nordens Ark genomför årligen en medarbetarundersökning som riktar sig till tillsvidareanställda medarbetare samt en undersökning som riktar sig till säsongsanställda medarbetare. Undersökningarna är viktiga för vårt systematiska arbetsmiljöarbete. Nordens Ark genomför även årligen en OSA-enkät (en digital skyddsronde) som fokuserar på den sociala arbetsmiljön på arbetsplatsen. Undersökningarna leder fram till handlingsplaner som syftar till att förebygga ohälsa och öka trivsel och engagemang.

► Fyra gånger per år träffas Nordens Arks skyddskommitté för att planera och utvärdera det systematiska arbetsmiljöarbetet på arbetsplatsen. Kommittén består av både arbetsgivar- och arbetstagarrepresentanter som samverkar kring frågor som rör vår arbetsmiljö. Stående punkter på dessa möten är bland annat analyser och åtgärder av årliga medarbetarundersökningar och OSA-

enkäter samt allmänna skyddsronder. Säkerheten i parken, sjukfrånvaro/frisknärvaro samt organisationskultur är också ämnen som är återkommande på kommitténs möten. Under de årliga medarbetarsamtalen är kompetensutveckling en stående punkt, där varje medarbetare har en individuell kompetensutvecklingsplan.

”Medarbetarna är vår absolut viktigaste tillgång”

► Under den publika högsäsongen dubblar vi personalstyrkan med säsongsanställda medarbetare som är med och bidrar till att parkens besökare får en minnesvärd och lärorik vistelse. Nordens Ark tillämpar kompetensbaserade rekryteringsprocesser. Alla som söker lediga tjänster på Nordens Ark skall få en positiv upplevelse och ett professionellt bemötande.

► Nordens Ark vill uppmuntra och underlätta för medarbetare att bli blodgivare. Nordens Ark är därför med i kampanjen Geblod och erbjuder medarbetare lämna blod på betald arbetstid. Nordens Ark skall vara en jämställd arbetsplats. Att erbjuda gratis mensskydd till våra medarbetare är därför en självklarhet för oss.

EN HÅLLBAR DJURHÅLLNING

Att konsekvent jobba kostnadseffektivt och hållbart när man jobbar med bevarandeprogram har tagit oss dit vi är i dag. Redan från allra första början slog personalen fast att varje krona ska räknas väl. Kan man återanvända något så ska det göras - något vi hållit fast vid under hela resan fram till i dag och något vi fortsättningsvis värnar om.

► Nya djuranläggningar byggs alltid artspecifikt för att djuren ska få utlopp för så många naturliga beteenden som möjligt, det är viktigt för oss. Samtidigt ser vi till att bygga på ett sätt som gör att relativt enkla förändringar krävs för att det ska fungera lika väl för andra arter. På det sättet så kan vi, när omvärldsbilden ändras, med små medel erbjuda anläggningen för en ny art i behov av vår hjälp.

► Arterna på Nordens Ark är noggrant utvalda för att vi ska göra så stor naturvårdsnytta som möjligt. I det ligger att vi kan hålla arten kostnadseffektivt och miljöresurssnålt, samt utföra insatser i fält när så är möjligt – helt enkelt bidra till att skapa och upprätthålla den biologiska mångfalden.

► De flesta arterna i parken kommer från klimatzoner liknande Sverige och behöver inte uppvärmda inomhusutrymmen, en viktig faktor ur ett hållbarhetsperspektiv. Arter från en varmare klimatzon, som vissa reptiler och amfibier, finns på Nordens Ark efter noga övervägande av skyddsbehovet kontra hållbarhetsperspektivet, Sköldpaddsparken är ett exempel på detta.

► Hot och hotbilder kan ändras fort vilket gör att vi måste vara agila och kunna ställa om verksamhet snabbt och utan att det tar för stora resurser i anspråk. Det gör att uppfinningsrikedomen bland personalen på hur vi kan återbruka befintliga resurser på ett klokt sätt är stor.

KUNSKAP SOM GÖR SKILLNAD.

Kunskap är en viktig förutsättning för att kunna bevara hotade arter och biologisk mångfald. Därför är utbildning och forskning en central del av Nordens Arks arbete. Genom att utbilda barn, unga och studenter, samarbeta med universitet och bidra till forskning skapar vi kunskap som kan användas både i vårt eget bevarandearbete och av andra.

Från grundskola till universitet

► Under 2025 fortsatte samarbetet med grundskolor och gymnasier från stora delar av södra Sverige. Undervisningen kombinerar teori med praktiska erfarenheter och ger elever möjlighet att fördjupa sina kunskaper om djur, natur och biologisk mångfald.

Ett långsiktigt samarbete finns bland annat med Dingle naturbruksgymnasium, där Nordens Ark ansvarar för delar av utbildningen med både praktiska och teoretiska moment inom etologi.

Även högskolor och universitet använder Nordens Ark som en plats för utbildning och kunskapsutbyte. Under året genomfördes föreläsningar och andra aktiviteter för sju olika universitet och högskolor. Intresset för praktik och examensarbeten är fortsatt stort, med omkring hundra förfrågningar varje år.

Under 2025 genomfördes:

- 67 lektioner för grundskoleklasser
- 55 lektionsdagar med gymnasieskolor
- 22 föreläsningdagar för 7 universitet och högskolor
- 14 skolläger
- 8 examensarbeten

Forskning som stärker bevarandearbetet

► Forskningen på Nordens Ark har ett tydligt mål: ny kunskap ska bidra till ett bättre artbevarande. Vi bedriver egen forskning, samarbetar med universitet och forskningsinstitut och bidrar till andras forskning genom bland annat observationer, biologiska prover och insamlade medel.

Under 2025 fortsatte arbetet med experiment, uppföljningar och vetenskapliga publikationer i internationella tidskrifter. Forskningen bidrar till ökad kunskap om arter och deras behov, kunskap som kan omsättas i allt från bättre uppfödningmetoder och djurhållning till effektivare insatser i naturen.

För många av de hotade arter vi arbetar med saknas kunskap om hur de bäst förs upp och förbereds för ett liv i det vilda. Därför går forskning och praktiskt utvecklingsarbete ofta hand i hand. Genom att dokumentera, utvärdera och dela våra erfarenheter kan kunskapen komma fler till nytta.

På så sätt skapar utbildning och forskning ringar på vattnet: kunskap som utvecklas på Nordens Ark förs vidare till elever, studenter, forskare och andra aktörer och kan i förlängningen bidra till bättre förutsättningar för hotade arter och biologisk mångfald.

DJUPDYKNING FÖR DEN VETGIRIGE

En viktig del i Nordens Arks arbete handlar om att informera och utbilda om läget för världens hotade djur. Kunskap föder nyfikenhet och engagemang. Om vi alla lär oss mer och får en ökad förståelse för hur vi påverkar djuren och naturen så kan vi alla tillsammans göra skillnad.

► Det sker en hel del bakom kulisserna på Nordens Ark, saker som är avgörande för många arters fortlevnad. Det handlar om allt från avel och uppfödning till forskning och utplantering i det vilda. Nordens Ark är en aktiv och drivande part i flera nationella och internationella bevarandeprojekt för att rädda hotade djur.

► Nordens Ark deltar i det internationella samarbetet med räddningspopulationer för att arter ska finnas kvar även om de anses funktionellt utdöda i det vilda.

► Genom Conservation Education tar vi nya grepp på information och utbildning som ökar förståelsen och skapar engagemang för hotade arter och biologisk mångfald.

► Nordens Arks djur och marker är en ypperlig plattform för forskning om såväl djur och deras beteenden som effekten på den biologiska mångfalden.

► Att ungar födda på Nordens Ark kan skickas för utplantering i det vilda såväl i Sverige som internationellt visar att vi är på rätt spår. Tillsammans arbetar vi för att ge hotade djur en framtid.

► På kommande sidor finns ett urval av artiklar som beskriver lite mer utförande om arbetet som vi utfört under året.

MED VÄRLDEN SOM ARBETSPLATS

► Åby säteri är och kommer alltid att vara vår hemmaplan, men vi arbetar med hela världen som arena. Genom projekt världen över arbetar vi för att hotade arter ska bygga upp starka populationer i det vilda. Projekten omfattar olika insatser, allt från naturvård och utsättning av djur till forskning, utbildning och samarbete med människor som lever i djurens närhet.

**Vallarta
slamsköldpadda**
Mexiko

Kycklinggroda
Montserrat

**Europeisk
vildkatt**
Skottland

Eremitibis
Spanien

Sisel
Tjeckien

Visent
Azerbajdzjan

**Przewalskis
vildhäst**
Kazakstan

Pallaskatt
Kazakstan

Snöleopard
Mongoliet

Pallaskatt
Kina & Mongoliet

Röd panda
Nepal

Pallaskatt
Nepal

**Gulhuvad
landsköldpadda**
Laos

**Indomalajisk
flodsköldpadda**
Indonesien

Pallaskatt
Asien

MED SVERIGE SOM ARBETSPLATS

► Många av de arter vi arbetar med finns i vår svenska natur. Vi föder upp och återintroducera hotade arter, inventera populationer och restaurera viktiga livsmiljöer. Arbetet sker i nära kontakt med Länsstyrelser och andra samarbetspartners. Vårt arbete gör skillnad både för djuren, naturen och för framtida generationer som ska få möjlighet att uppleva en rik och levande natur.

UPPFÖDNING OCH UTSÄTTNING - EN VIKTIG DEL AV VÅRT ARBETE

Vit stork
- starkt hotad

► Att återinföra hotade arter till deras naturliga miljöer är en central del av Nordens Arks arbete. Genom uppfödning och utsättning stärker vi vilda populationer och bidrar till att återställa fungerande ekosystem.

Men vägen från uppfödning till en livskraftig population i det vilda är lång. För att en utsättning ska lyckas behöver vi förstå artens ekologi, vilka krav den ställer på sin livsmiljö och varför den en gång försvann. Hoten måste vara undanröjda och det måste finnas tillräckligt stora och välfungerande livsmiljöer för arten att återvända till.

Djuren behöver också förberedas för ett liv i det vilda. Avelspopulationerna ska vara genetiskt friska och djuren föds upp i miljöer där de får möjlighet att utveckla sina naturliga beteenden. Inför utsättning genomgår de hälsokontroller och efteråt följs resultaten noggrant för att se hur djuren överlever, förökar sig och etablerar sig.

*"Nordens Ark har i över 35 år
arbetat för att återinföra hotade arter
i deras naturliga miljöer."*

För många av de arter vi arbetar med finns begränsad kunskap om hur de bäst föds upp och förbereds för utsättning. Det kan därför ta flera år att utveckla fungerande metoder. Här spelar våra djurvårdare en avgörande roll. Genom erfarenhet, kunskap och noggranna observationer anpassar de uppfödningen för att ge varje art bästa möjliga förutsättningar.

Nordens Ark har i över 35 år arbetat med att återinföra hotade arter i naturen. Arbetet är långsiktigt och kräver både finansiering och expertkunskap men vi ser att insatserna gör skillnad.

För insekter som bredbandad ekbarkbock och större ekbock har uppfödning kombinerats med utsättningar i restaurerade ekmiljöer. I dag ser vi att populationer etablerar sig på platser där arterna tidigare har försvunnit. Även arbetet med grönfläckig padda ger resultat. På Öland sprider sig paddan nu till nya områden efter återintroduktioner.

Flera av våra fågelprojekt visar också positiva resultat. Den svenska fjällgåspopulationen har ökat från endast 35 individer 2010 till minst 140 individer 2025. Vit stork, som en gång var utrotad i Sverige, finns åter i landet. För pilgrimsfalken har bevarandearbetet varit så framgångsrikt att vårt projekt har kunnat avslutas, arten har återhämtat sig och populationen klarar sig åter på egen hand.

Trots framgångarna återstår mycket arbete. Förlusten av livsmiljöer och klimatförändringar gör situationen allt svårare för många arter. Genom uppfödning, utsättningar, fältarbete, forskning och långsiktiga samarbeten fortsätter Nordens Ark arbetet för en natur där hotade arter åter kan etablera livskraftiga populationer.

FRÅN BOHUSLÄN TILL KARIBIEN-

GRODOR FRÅN NORDENS ARK SKA HJÄLPA ARTEN ATT ÖVERLEVA

Kycklinggroda
- akut hotad

► Under 2025 nådde Nordens Arks långsiktiga arbete för att rädda kycklinggrodan en viktig milstolpe. I slutet av augusti transporterades 24 kycklinggrodor, födda och uppvuxna i Nordens Arks biosäkra avelsanläggning, till Montserrat i Karibien. Målet är att återetablera en population av arten på ön, där den betraktas som funktionellt utdöd efter att senast ha observerats i det vilda 2016.

Efter ankomsten på Montserrat genomgick grodorna veterinärkontroller innan de flyttades till en semi-vild miljö. Här lever de under skyddade men naturlika förhållanden, vilket ger dem möjlighet att uppvisa naturliga beteenden samtidigt som deras hälsa, utveckling och fortplantning kan följas. Förhoppningen är att grodorna ska reproducera sig och på sikt lägga grunden till en ny, livskraftig population på Montserrat.

Inför flytten har Nordens Arks experter arbetat nära lokala samarbetspartner för att utveckla miljön och skapa så goda förutsättningar som möjligt för grodornas etablering och fortplantning. En viktig del har varit utvecklingen av artificiella bohålor, baserade på erfarenheter från Nordens Arks egen avelsanläggning. Bohålorna är utrustade med kameror som gör det möjligt att följa grodornas beteende och reproduktion utan att störa dem. På så sätt bidrar insatsen inte bara med nya individer, utan också med kunskap som är avgörande för det fortsatta arbetet med att återetablera arten.

Kycklinggrodan var tidigare utbredd på både Montserrat och Dominica, men har drabbats mycket hårt av den dödliga svampsjukdomen chytridmykos. I dag återstår endast mycket små populationer på Dominica. Att återetablera arten på Montserrat

skulle därför innebära att kycklinggrodan åter får en population på en ö där den tidigare försvunnit och samtidigt minska artens sårbarhet genom att den finns på fler platser.

Nordens Ark har under många år byggt upp specialistkompetens kring kycklinggrodans biologi, reproduktion och uppfödning. I den biosäkra anläggningen kan arten födas upp under strikt kontrollerade förhållanden, och erfarenheterna därifrån delas med samarbetspartner inom det internationella bevarandearbetet. Arbetet på Montserrat visar hur kunskap och metoder som utvecklats på Nordens Ark kan omsättas i konkreta insatser för arten i dess ursprungliga livsmiljö.

Att 24 kycklinggrodor från Nordens Ark nu finns på Montserrat är ett konkret resultat av många års arbete. Nästa avgörande steg är att grodorna etablerar sig och fortplantar sig och därmed bidrar till att en population av en av världens mest hotade grodor åter kan växa på ön.

Medarbetare från Nordens Ark är på plats på Montserrat för att delta i arbetet i fält.

GENOMBROTT FÖR SYDLIG KÄRRSNÄPPA GENOM NY METOD I SVERIGE

Sydlig kärrsnäppa
- Livskraftig

► Under 2025 nådde arbetet med sydlig kärrsnäppa ett avgörande genombrott. För första gången återvände fåglar som fötts upp genom så kallad headstarting till sina häckningsområden på Öland och en av honorna gick dessutom till häckning. Resultaten visar att metoden fungerar hela vägen från uppfödning och utsättning till överlevnad, återkomst och reproduktion i det vilda. För en art som riskerar att försvinna som svensk häckfågel är detta ett betydelsefullt genombrott.

Tack vare finansiering från Postkodlotteriet har Nordens Ark, tillsammans med BirdLife Sverige, kunnat utveckla och testa headstarting för sydlig kärrsnäppa, en metod som tidigare inte använts för vadarfåglar i Sverige. Ägg samlas in från vilda bon och kläcks under kontrollerade former. Ungarna föds därefter upp under sin mest sårbara period och släpps ut när de är flygfärdiga. Syftet är att öka antalet ungar som överlever till flytt och därmed stärka den vilda populationen.

2025 var projektets tredje år med uppfödning och utsättning. Trots en torr vår och hög förekomst av rovdjur på strandängarna kunde 24 ägg samlas in från åtta bon på Schäferiängarna och Stora Ören på Öland. Av dessa kläcktes 19 och totalt 15 ungar kunde släppas ut i det fria. Tio dagar efter utsläppen kunde nio av dem fortfarande identifieras av fältpersonalen. Därefter börjar ungfågeln normalt sprida sig och förbereda flytten söderut.

Årets tydligaste bevis på metodens potential kom dock från de fåglar som släpptes ut redan 2023. Sex av de 13 individerna återvände till Öland under våren 2025, och ytterligare en observerades i Spanien på väg norrut. Det innebär att 46 procent av de utsläppta fåglarna från 2023 återfans. Det är en återfyndsnivå som är betydligt högre än för ringmärkta fåglar från naturliga häckningar och som tyder på en mycket god överlevnad.

Särskilt betydelsefullt var att en av de återvändande honorna häckade med en vild hane. De fyra äggen togs om hand inom projektet och samtliga ungar kunde senare släppas ut på strandängarna vid Ottenby. I december kom ytterligare ett viktigt kvitto på insatsen: en av dessa ungar observerades i Mauretanien. Det var förstagången en fågel från projektet rapporterades från ett känt övervintringsområde i Afrika och visar att en ny generation, med en headstartad förälder, framgångsrikt genomfört sin första flytt söderut.

Sedan starten 2023 har totalt 48 sydliga kärrsnäppor fötts upp och släppts ut genom projektet. Resultaten stärker möjligheten att använda headstarting som ett konkret verktyg för att bromsa artens tillbakagång. Samtidigt bygger arbetet upp kunskap och praktisk erfarenhet som kan få betydelse även för framtida bevarandeinsatser för andra hotade vadarfåglar i Sverige.

Uppfödning och utsättning är dock bara en del av lösningen. Under året fortsatte projektet därför även arbetet med att förbättra förutsättningarna för arten i det vilda. Insatserna omfattade stöd till predatorkontroll i Kalmar, Skåne och Hallands län samt restaurering av viktiga livsmiljöer. På bland annat Stora Alvaret har buskar och träddräder röjts bort kring strandängar och mindre våtmarker för att skapa öppnare miljöer, minska rovdjurens möjligheter till skydd och förbättra häckningsförutsättningarna för sydlig kärrsnäppa och andra vadarfåglar.

Tillsammans visar resultaten från 2025 att riktade insatser kan göra verklig skillnad även för en art i ett mycket utsatt läge, samtidigt som projektet skapar ny kunskap och nya verktyg för långsiktigt bevarandearbete.

LANTRASER –

VÅRA VIKTIGA KULTURARV

Väneko
- Livskraftig

► Förr var djuren en självklar del av människans vardag. Grisar, hästar, kor, får och höns fanns på gårdar över hela Sverige och hade under lång tid anpassats till lokala förhållanden. När jordbruket förändrades och effektiviserades trängdes många av de gamla lantraserna undan och flera var nära att försvinna.

Tack vare engagerade djurhållare bevarades små populationer av raserna. Idag ingår många av dem i levande genbanker, där ett långsiktigt och planerat avelsarbete bidrar till att deras genetiska variation och karakteristiska egenskaper finns kvar för framtiden.

Lantraserna har formats av den miljö där de levt och är ofta tåliga, friska och väl anpassade till lokala förhållanden. De bär samtidigt på genetisk variation som riskerar att gå förlorad när antalet individer minskar.

I en framtid med förändrat klimat, nya sjukdomar och förändrade förutsättningar för livsmedelsproduktion vet vi inte vilka egenskaper som kan komma att bli viktiga. Att bevara lantraserna handlar därför både om att säkra genetiska resurser för framtiden och om att bevara en levande del av vårt kulturarv. Mångfalden bland våra tamdjur är, precis som mångfalden bland vilda arter, viktig att värna.

Nordens Ark har arbetat med lantrasbevarande sedan start slutet av 1980-talet och håller idag 15 raser som är anslutna till respektive genbank. Genom ett långsiktigt och planerat avelsarbete bidrar vi till att bevara raserna och deras genetiska variation.

För hotade lantraser räcker det inte att bara behålla de djur som finns. Populationerna behöver förnygras och aveln planeras noggrant. Det handlar bland annat om att välja individer som representerar rasens egenskaper och samtidigt bidra till att behålla en så stor genetisk variation som möjligt.

På Nordens Ark har lantraserna ytterligare en viktig uppgift. Under vår, sommar och höst betar flera av djuren i Ekoparken. Genom betet hålls markerna öppna, vilket skapar och bevarar livsmiljöer för vilda växter, insekter och andra arter som är beroende av det öppna kulturlandskapet.

Lantraserna har också en viktig pedagogisk roll. På Lantgården får våra besökare möjlighet att möta djuren och lära sig mer om deras betydelse för biologisk mångfald, svensk kulturhistoria och framtidens genetiska resurser.

Genom avel, naturvård och kunskapsspridning bidrar Nordens Ark på så sätt till att bevara lantraserna, samtidigt som djuren hjälper oss att skapa värdefulla miljöer för andra arter.

SNABBFAKTA: ANTAL INDIVIDER I GENBANK

Nedan är några exempel på hotade svenska lantraser som Nordens Ark är med och bevarar.

- Väneko: 31 tjurar 193 kor
- Fjällnära ko: 75 tjurar 302 kor
- Tabacktorpsfår: 17 baggar 51 tackor
- Mellerudskanin: 55 hanar 159 honor
- Ölandsgås: 40 hanar 69 honor

Vi som jobbar här:

VD - Mats Höggren

Vice VD - Linnéa Johansson

Forskning och utbildning - Mats Niklasson, Karin Amsten, Björn Johansson, Eva Andersson, Ulrica Ahlrot

Zoologisk avdelning - Ewa Wikberg, Sara Nilsson, Emma Nygren

Djurvård - Alfred Lindskog, Ingela Andersson, Markus Svedin, Ann-Charlotte Berntsson, Anna Einemo, Kristofer Försäter, Josefin Hansson, Sara Hedvall, Jimmy Helgesson, Sandra Josefsson, Dick Liljegren, Kenneth Skydt, John Söderlindh, Jonas Söderholm, Jesper Sandsjö, Anders Persson, Helene Olimb, Fanny Svensson, Emma Hellberg, Annie Andersson

Legitimerad Veterinär - Sophie Asp Laursen (tom 2025 02) därefter extern konsult

Legitimerad djursjukskötare - Elin Eriksson Byröd

Underhåll - Mikael Fredriksson, Emil Gunnarsson, Åke Gustavsson, Sofia Viksson, Inger Larsson, David Molander, Rickards Brorsson

Ekonomi - Susanne Geisen, Ann Mårtensson

HR - Linda Gadd

Värdskap & Marknad - Therese Patriksson, Marie Matsson, Camilla Törnebohm, Tina Olofsson

Vårt engagemang i styrelser och arbetsgrupper:

IUCN:s Nationalkommitté: Mats Höggren

EAZA Technical assistance committee:
Mats Höggren (ledamot)

EAZA EEP Committee: Ewa Wikberg (co-chair)

EAZA Conservation Education committee: Eva Andersson

EAZA wildlife trade taskforce: Ewa Wikberg (chair)

EAZA Cites subgroup: Ewa Wikberg

EAZAs Artkommittéer: Dick Liljegren (japansk trana), Sara Hedvall (Glasögontrana), Emma Nygren (pallaskatt), Ewa Wikberg (manvarg, skogsvildren, persisk leopard, röd panda, amurtiger, przewalskis vildhäst), Jimmy Helgesson (vietnamesisk dammsköldpadda, indomalajisk flodsköldpadda, svart jättesköldpadda, kinesisk halsbandad sköldpadda), Kristofer Försäter (kycklinggroda, lemurlövgroda)

Medverkar i EAZAs arbetsgrupper:

Emma Nygren (Felid TAG, Tucan and Turaco TAG, Waterfowl and Pelecaniformes), Eva Andersson (Small Carnivore TAG), Ewa Wikberg (Caprine TAG, TAG evaluation subgroup), Jimmy Helgesson (Reptile TAG), Sara Nilsson (Records Working group), Kristofer Försäter (Amphibian TAG)

International stamboksförare (ISB):
Emma Nygren (snöleopard)

Europeisk stamboksförare (EEP):
Emma Nygren (snöleopard, fjällgås), Eva Andersson (järv), Jimmy Helgesson (McCords ormhalssköldpadda, gulhuvad landsköldpadda), Kristofer Försäter (lemurlövgroda)

EU Life Saving Wildcats Project Board:
Mats Höggren

EU Life Saving Wildcats Project Management Group, Ex-situ sub-group:
Emma Nygren

Pallas's cat Working Group, Steering committee: Emma Nygren

Royal Zoological Society of Scotland (RZSS), Conservation Advisory Group:
Mats Höggren

Göteborg Global Biodiversity Centre (GGBC), research group: Mats Niklasson

Göteborg Global Biodiversity Centre (GGBC), styrgrupp: Mats Höggren

Stiftelsen Sveriges Vildnads förtroenderåd: Mats Höggren

Husdjursgenetiska rådet: Ingela Andersson

IUCN SSC: Emma Nygren (Grasshopper Specialist Group), Jimmy Helgesson (Grasshopper Specialist Group)

Stiftelsen Ryfors Gammelskog: Mats Niklasson

Publikationer:

Refereegranskade publikationer

Byambasuren, C., Johansson, Ö., Alexander, J. S., ... Samelius, G. & Sharma, K. (2025). Who's the boss? Understanding the spatial relationship between snow leopard and Eurasian lynx in southern Mongolia. *Wildlife biology*, e01323, 1-10. <https://doi.org/10.1002/wlb3.01323>

Franzén, M., Jarl, N., Forsman, A. & Hedin, J. (2025). Radio telemetry reveals extensive dispersal capabilities of reintroduced Great Capricorn beetles (*Cerambyx cerdo*) in oak habitats at their northern range limit. *Insect Conservation and Diversity*, 18(5), 810-817. <https://doi.org/10.1111/icad.12830>

Ganchudur, B., Mijiddorj, Ts., Alexander, J. S., ... Samelius, G. & Uudus, B. (2025). Impacts of climate change and different land uses on provisioning and cultural ecosystem services as perceived by stakeholder groups in southern Mongolia. *Mongolian Journal of Biological Sciences*, 23(1), 15–23. <https://doi.org/10.22353/mjbs.2025.23.11>

Johansson, Ö., Mishra, C., Lkhagvajav, P., Samelius, G., ... & Low, M. (2025). Snow leopard prey selection on the mountain-adapted ibex: seasonal switching between prime-aged males and newborn kids. *Journal of Zoology*, 327, 159-169. <https://doi.org/10.1111/jzo.70047>

Rödin-Mörch, P., Bunikis, I., Choi, E., ...Försäter, K., ... Höglund, J. (2025). A chromosome-level genome assembly of the European green toad (*Bufo viridis*). *G3 Genes|Genomes|Genetics*, jkaf002. <https://doi.org/10.1093/g3journal/jkaf002>

Seymour, M., Halling, C., ...Försäter, K., ...Niklasson, M., ... Hellström, M. (2025). Effective amphibian conservation monitoring and habitat assessment using eDNA. *Environmental DNA*, e7019. <https://doi.org/10.1002/edn3.70192>

Solari, K. A., Morgan, S., Poyarkov, A. D., ...Samelius, G., ... Petrov, D. A. (2025). Exceedingly low genetic diversity in snow leopards due to persistently small population size. *PNAS*, 122(41), e2502584122, 1-11. <https://doi.org/10.1073/pnas.2502584122>

Wepryk, O., Niklasson, M., Nordlind, E. & Drobyshev, I. (2025). Modelling of forest fuel and weather effects on fire behavior in the oak forests of Southern Sweden. *Scandinavian Journal of Forest Research*, 40(7-8), 357-370, <https://doi.org/10.1080/02827581.2025.2531994>

Populärvetenskapliga publikationer

Försäter, K., Salazar, J. A. & Rosa, G. M. (2025). Amphibian rescue. *Zooquaria*, 125, 24. https://strapi.eaza.net/uploads/ZQ_125_web_85af5f05c4.pdf

Examensarbeten

Anderberg, L. (2025). Restoration of a semi-natural grassland: The impact of clear-cutting and management by grazing on plant diversity and composition (Masterarbete). Göteborgs universitet.

Eriksson, E. (2025). Behaviour, daily activity rhythm and habitat use of captive European bison (*Bison bonasus*) in Nordens Ark wildlife park, Sweden (Masterarbete). Lunds universitet. <https://lup.lub.lu.se/student-papers/search/publication/9188375>

Johansson, T. (2025). Hur besökare påverkar beteende och hägnutnyttjande hos asiatisk vildhund (*Cuon alpinus*) (Kandidatarbete). Sveriges lantbruksuniversitet.

Johansson, V. (2025). Stereotyp vandrande hos amurtiger (*Panthera tigris altaica*) på Nordens ark (Masterarbete). Sveriges lantbruksuniversitet. https://stud.epsilon.slu.se/20909/2/johansson_v_250123.pdf

Kuylensstierna, M. (2025). Brand- och nötkreatursbetespåverkan på artrikedomen av signalarter för hävd i naturbetesmark (Kandidatarbete). Karlstads universitet. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1957549/FULLTEXT01.pdf>

Ljungberg, F. (2025). Behavioral time budgets and spatial use of captive forest reindeer (*Rangifer tarandus fennicus*), Przewalski's horses (*Equus ferus przewalskii*), and domestic cattle (*Bos taurus*) (Masterarbete). Karlstad universitet. <https://kau.diva-portal.org/smash/get/diva2:1942203/FULLTEXT01.pdf>

Ljungqvist, S. (2025). Spridningsbeteende och bopredation hos sydlig kärrsnäppa *Calidris alpina schinzii* (Kandidatarbete). Göteborgs universitet.

Seppen, J. (2025). Growth and development of head started southern dunlin (*Calidris alpina schinzii*) chicks from egg till fledgling: A study on the development of southern dunlin chicks in captivity (Internship report). Van Hall Larenstein University of Applied Sciences, Leeuwarden. PDF

Van Zanten, J. (2025). Large herbivores and fire shape divergent woody assemblages in temperate wood-pasture: Experimental effects of large herbivores and fire on the survival of ten temperate woody species in southern Sweden (Masterarbete). Sveriges lantbruksuniversitet. <https://stud.epsilon.slu.se/21224/>

Samarbetspartners & medlemskap:

